

EMAS – OZNAKA VRHUNSKOG UPRAVLJANJA

EMAS (eng. Eco-Management and Audit Scheme) označava sustav ekološkog upravljanja i neovisnog ocjenjivanja koji je namijenjen svim javnim i privatnim organizacijama koje žele smanjiti svoj okolišni otisak (od hotela, tvornica, vrtića, tijela javne vlasti i dr.). Uvođenjem sustava EMAS organizacije ocjenjuju i prate utjecaj svoje djelatnosti na okoliš i poduzimaju mjere kako bi ga unaprijedile.

EMAS je zajednički europski dobrovoljni instrument zaštite okoliša i njegovim uvođenjem organizacije pristaju primijeniti više standarde zaštite okoliša, potiču kružno gospodarstvo i doprinose klimatskim ciljevima. Ujedno pokazuju svoje društveno odgovorno poslovanje (DOP).

EMAS je definiran Uredbom o EMAS-u (EZ) br. 1221/2009, dok su Zakon o zaštiti okoliša i Uredba o EMAS-u (Narodne novine, broj 131/2020) omogućili uspostavu nacionalne sheme

https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2020_11_131_2488.html

Tehnička osnova za uvođenje sustava EMAS je međunarodna norma za sustave upravljanja okolišem ISO 14001, no EMAS ide dalje te dodatno uključuje:

- stalno djelovanje kako bi se postigli ciljevi zaštite okoliša
- neovisnu potvrdu podataka (verifikacija sustava i validacija Izjave o okolišu od strane neovisnog tijela)
- transparentnost (Izjave o okolišu su dostupne javnosti)
- angažman zaposlenika.

Uvođenjem sustava EMAS, organizacije moraju stalno mjeriti, ocjenjivati, izvješćivati i poboljšavati utjecaj svoje djelatnosti na okoliš po modelu „planiraj – napravi – provjeri – djeluj“.

Kroz sustav EMAS, organizacija prati **potrošnju energije (energetska učinkovitost) i vode, nastanak otpada, emisije stakleničkih plinova i utjecaj na bioraznolikost**. Doprinosi smanjenju rizika (uspostava operativnih procedura), boljem odnosu sa zaposlenicima (treninzi o EMAS-u) i s vanjskim suradnicima i dobavljačima. Uspostavlja se trajno praćenje usklađenosti s propisima te doprinosi smanjenju troškova poslovanja. Ujedno kroz EMAS organizacija može imati bolji pristup tržištu (npr. javna nabava priznaje EMAS).

Koraci za registraciju u EMAS:

- organizacija prvo analizira svoj utjecaj na okoliš, zatim uspostavlja sustav EMAS
- izrada Izjave o okolišu
- verifikacija sustava EMAS od strane akreditiranog ili licenciranog okolišnog procjenitelja koji obavlja postupak verifikacije i validira Izjavu o okolišu
- Izjava o okolišu se podnosi Ministarstvu zaštite okoliša i zelene tranzicije u svrhu registracije
- po zaprimanju Izvješća o postupanju od tijela državne uprave nadležnog za inspekcijske poslove organizacija se upisuje u registar EMAS i dobiva logotip EMAS-a kojeg može isticati u promidžbene svrhe.

Sva pitanja vezana za registraciju uputiti na emas@mzozt.hr

Informacije su dostupne na vezi:

Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije: <https://mzozt.gov.hr/o-ministarstvu-1065/djelokrug/uprava-za-klimatsku-tranziciju-1879/eko-oznake/emas-1422/1422>

Europska komisija: http://ec.europa.eu/environment/emas/index_en.htm

PUTEM EMAS-a ORGANIZACIJE SMANJUJU SVOJ OKOLIŠNI OTISAK!

Europska komisija (EK) u suradnji s državama članicama EU i strukom iz različitih specifičnih sektora koji su odabrani kao prioritetni sektori, izrađuje „vodiče” za organizacije po pojedinom sektoru, a kako bi se potakle organizacije na primjenu naprednih tehnika i postupaka u sektoru čime postaju vodeće organizacije sektora s aspekta okolišne učinkovitosti.

Vodiči su izrađeni za većinu odabranih sektora i dostupni su na mrežnoj stranici Europske komisije https://ec.europa.eu/environment/emas/emas_publications/sectoral_reference_documents_en.htm:

Također, za svaki sektor izrađuje se **Sektorski referentni dokument (SRD)** koji sadrži elemente:

- najbolje prakse upravljanja okolišem
- pokazatelje učinaka na okoliš
- kriterije izvrsnosti.

SRD-i su izrađeni za sljedeće sektore:

MALOPRODAJA

TURIZAM

PROIZVODNJA HRANE I PIĆA

PROIZVODNJA AUTOMOBILA

POLJOPRIVREDA

JAVNA UPRAVA

PROIZVODNJA ELEKTIČNE I ELEKTRONIČKE OPREME

GOSPODARENJE OTPADOM

SRD-i su za:

GRADITELJSTVO u završnoj fazi

PROIZVODNJA METALNIH PROIZVODA u fazi izrade

TELEKOMUNIKACIJE u fazi izrade

Procjenu usklađenosti organizacije sa zahtjevima sustava EMAS odnosno verifikaciju sustava EMAS provode „okolišni procjenitelji“. Oni također i potvrđuju/validiraju Izjavu organizacije o okolišu.

Okolišni procjenitelji (**Verifikatori za EMAS**) moraju biti akreditirani za provedbu verifikacije sustava EMAS od strane nacionalnih akreditacijskih tijela. U Hrvatskoj još ne postoje akreditirani verifikatori za EMAS te je iste potrebno angažirati iz ostalih država članica EU uz suglasnost hrvatskog akreditacijskog tijela.